

РЕШЕНИЕ

№ 111

гр. С.З., 20.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С.З. в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Иванела Ат. Караджова

при участието на секретаря Стойка Ив. Нанева
като разгледа докладваното от Иванела Ат. Караджова Търговско дело № 20255500900229 по описа за 2025 година

Предявени са искове с правно основание чл.415 ГПК във вр. чл. 79, чл. 1 ЗЗД и чл. 92 ЗЗД и претенция по чл. 86 ЗЗД

С исковата молба е предявявен иск за установяване на вземането на „К.Т.” АД срещу П. Й. Ч., ЕГН: *****, произтичащо от нотариално заверен Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2024 г. и Погасителен план приложение № 1 към него, заверен с удостоверени подписи с рег. № 17915 от 18.09.2023 г. от Нотариус Д.Н., с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара и нотариално заверен Анекс № 1/21.09.2023 г. към Договора за кредит, заверен с удостоверени подписи с рег. № 18225 от 21.09.2023 г. от Нотариус Д.Н., с район на действие РС – С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара.

Посочва, че основание за предявяване на настоящия иск е полученото указание по чл. 415 от ГПК от заповедния съд - Районен съд - С.З., връчено на „К.Т.“ АД на 02.06.2025 г. за това, че срещу издадената заповед за изпълнение по ч. гр. дело № ч. гр. дело № 20255530100861, XI – ти състав по описа на Районен съд - С.З., е подадено възражение от длъжника - П. Й. Ч., ЕГН: *****,

Посочва, че съществуването на вземането на „К.Т.“ АД срещу ответника, се установява от следните обстоятелства:

По силата на Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/21.09.2023 г. /наричан по-долу „Договора за кредит“/ и Анекс № 1/21.09.2023г. към него, „К.Т.“ ООД /с правоприемник „К.Т.“ АД/ е предоставило на кредитополучателя П. Й. Ч. с ЕГН ***** ипотечен кредит за оборотни средства във връзка с търговска дейност в размер на 25 565 евро. Кредитът е усвоен на два транша, както следва: първи транш, предназначен за заплащането на следните суми: сумите за заплащане на нотариални такси - целево по сметка на нотариуса по сделката, сумите за заплащане на застрахователна премия по застраховка на обезпечението - целево по сметка на застраховател/брокер, такса за проучване на финансовото състояние и анализ на предлаганото обезпечение: 1% от размера на кредита; такса за юридическо обслужване в размер на 153.39 евро, гаранционна вноски, дължима в размерите и при условията на т.6.5. и 6.6. от Част I от договор а за кредит. Описаните по-горе разходи не са платени директно от Кредитополучателя в деня на нотариалното изповядване на договорната ипотека, като Кредитополучателят изрично се съгласил сумата от първи транш на кредита да бъде използвана за погасяването им, като за целта, дължимите суми са прихванати директно от размера на кредита, съгласно уговореното между страните в Договора за кредит. Втори транш, включващ разликата между размера на разрешения кредит и усвоената сума до онзи момент, е усвоен по сметката, посочена от Кредитополучателя в договора за кредит. Първият транш е усвоен на 18.09.2023 г. и е в размер на 2027,34 евро.

Вторият транш е усвоен на 25.09.2023 г. и в размер на 23 537,66 евро.

Твърди се, че солидарният длъжник Г.Й.Ч., с ЕГН *****, е поел задължението да отговоря солидарно с Кредитополучателя за поетите от същия задължения по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2023 г.

Изложени са съображения, че съгласно т. 6, Раздел I от Договора за кредит Кредитополучателят следва да изплати на Кредитора дължимите по договора суми на 72 броя равни месечни вноски, дължими ежемесечно на 23-то число, съгласно погасителен план, неразделна част от Договора за кредит.

Крайният срок за издължаване на кредита е 18.09.2038 г., съгласно т.6.3.,

раздел I от Договора за кредит.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от Договора за кредит Кредитополучателят заплаща на Кредитора възнаграждение за предоставения кредит под форма на променлива лихва в размер, посочен в т. 7 от част I на Договора за кредит.

Променливият годишен лихвен процент е в размер на 24 % и е формиран от сбора на стойността на 3 месечния EURIBOR за съответния период плюс фиксирана надбавка в размер на 20,176 % /двадесет цяло сто седемдесет и шест хилядни процента/ върху неизплатената част от главницата по кредита, но не по-малко от 24 %. Променливата лихва се начислява върху непогасения остатък от главницата и се дължи от датата на предоставяне на кредита до пълното му погасяване. При промяна на референтния лихвен процент, приложимият лихвен процент по кредита автоматично се променя, без да е необходимо допълнително подписване на споразумение към договора за кредит.

Съгласно чл. 5, ал. 7, част II от Договора за кредит при забава на плащанията на дължимите погасителни вноски или други задължения по Договора за кредит, продължила повече от 5 дни от датата на падежа, за срока на забавата, считано от първия ден се дължи неустойка за забава в размер на 0.2 % на ден върху остатъка по главница за всеки ден забава. Неустойката за забава се дължи заедно и независимо с лихвата по т.7 от част I от Договора за кредит.

Съгласно чл. 13, ал. 6, част II от Договора за кредит, при обявяване на кредита за предсрочно изискуем, Кредитополучателят дължи еднократна неустойка в размер на 20 % върху цялото непогасено задължение, вкл. непогасените главница и договорна лихва, евентуално начислена наказателна лихва и други обезщетения, такси, разходи и задължения по кредита.

Съгласно чл. 4, ал. 3, част II от Договора за кредит, в случай на предсрочна изискуемост върху цялото непогасено задължение, вкл. непогасените главница и договорна лихва, евентуално начислена неустойка за забава по чл. 5, ал. 7, част II от Договора за кредит и други обезщетения, такси, разходи и задължения по кредита, се начислява лихва в размер на законната лихва за забава - ОЛП плюс 10 /десет/ процента пункта годишно, от момента на настъпване на предсрочна изискуемост до пълното погасяване на кредита.

Съгласно чл. 5, ал. 5, част II от Договора за кредит, всички разходи и разноси свързани с принудително събиране на вземанията или дължими по закон - такси и разноси, в това число държавни такси, хонорари, такси по ЗЧСИ и др. се заплащат от Кредитополучателя, съгласно съответните тарифи в действащото законодателство.

Ищецът твърди, че кредитът не се обслужва редовно, считано от 18.01.2024 г. по отношение на дължимите погасителни вноски за главница и лихви, като до обявяването на предсрочна изискуемост на падежните дати не били погасени 1 брой непълна и 12 броя пълни дължими погасителни вноски по главница и лихви.

Излага съображения, че правото на Кредитора да обяви кредита за предсрочно изискуем се съдържа и в Договора за кредит и приложимите към него Общи условия на „К.Т.“ АД за предоставяне на кредити за недвижими имоти /Раздел VIII, т. 1.2./, а именно: в чл. 13, ал. 2, част II от Договора за кредит е предвидено, че Кредиторът може да обяви кредита за изцяло предсрочно изискуем, при неплащане изцяло или частично на дължима главница, лихва и/или каквато и да е сума по договора, продължило повече от 15 дни след съответната дата на дължимото плащане.

Предвид нередовното погасяване на дължимите вноски на съответните падежни дати, Кредиторът е упражнил потестативното си право да обяви цялата кредитна експозиция за предсрочно изискуема на основание в чл. 13, ал. 2, част II от Договора за кредит.

Ищецът твърди, че е отправил до кредитополучателя П. Й. Ч. и солидарния длъжник - Г.Й.Ч. покана, с която същите били уведомени, че поради непогасяване в срок на дължими вноски с настъпил падеж, „К.Т.“ АД обявява кредита за изцяло предсрочно изискуем, считано от датата на връчване на поканата.

Поканата до П. Й. Ч. и Г.Й.Ч. е изпратена за връчване чрез ЧСИ Г. И. на постоянния и настоящ адрес на кредитополучателя и солидарния длъжник. Поканите са били връчени лично и на двамата адресати на 08.02.2025 г. С оглед извършените действия от ЧСИ Гергана Илчева, ищецът счита, че поканите следва да се считат за редовно връчени, респективно вземанията по кредита са станали предсрочно изискуеми на 08.02.2025 г.

Задълженията на П. Й. Ч. и Г. Й. Ч. не били погасени към 20.02.2025 г.,

поради което за „К.Т.“ АД /правоприемник на „К.Т.“ ООД/ възникнал правен интерес да депозираща в Районен съд - С.З. на посочената дата, заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК.

Посочва, че със заявлението „К.Т.“ АД претендира П. Й. Ч. и Г.Й.Ч. да бъдат осъдени солидарно да заплатят на дружеството посочените в заявлението суми.

Въз основа на подаденото заявление, Районен съд - С.З., по ч.гр. дело № 20255530100861, XI -ти състав, е издал Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК от 11.03.2025г., с което разпоредил П. Й. Ч. и Г. Й. Ч. да заплатят на „К.Т.“ АД следните суми:

- 25 549,48 евро - просрочена главница по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330- 2023/18.09.2023 г.;

- законна лихва върху главница, считано от 20.02.2025 г. до окончателното и изплащане;

- 6 867,08 евро - просрочена договорна лихва, начислена за периода, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.;

- 19 775,32 евро - неустойка за забава, дължима съгласно чл. 5, ал. 7 от Част II от Договора за кредит, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.;

- 10 438,38 евро - еднократна неустойка, дължима съгласно чл. 13, ал.6 от част II от Договора за кредит;

- 267.64 евро - лихва за забава, дължима съгласно чл. 4, ал. 3 от част II от Договора за кредит, начислена за периода, считано от 08.02.2025 г. до 19.02.2025 г. вкл.;

- 83,98 евро - имуществена застраховка, дължима съгласно чл. 5, ал. 6 и чл. 8, ал. 3 I от Договора за кредит;

- 126,38 евро- такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост, дължима съгласно чл. 5, ал. 5 от Договора за кредит;

- 2 468.58 лева - държавна такса за заповедното производство;

- 5 581,16 лева - адвокатско възнаграждение за заповедното производство;

Ищецът посочва, че въз основа на издадените заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист е образувано изпълнително дело №

20257650400896 по описа на ЧСИ Г. И. срещу длъжниците П. Й. Ч. и Г.Й.Ч..

На 02.06.2025г. било получено разпореждане от Районен съд – Стара Загора, с което се указва на заявителя „К.Т.“ АД, че срещу издадената по неговото заявление заповед за незабавно изпълнение, е постъпило възражение по чл. 414, ал.1 от ГПК от длъжника – П. Ч., поради което в едномесечен срок от получаване на съобщението същият може да предяви иск за установяване на вземането си. По отношение на Г.Й.Ч., срещу когото е издадена заповедта за незабавно изпълнение, заповедта е влязла в сила, тъй като същият не е подал възражение по чл. 414 ГПК.

Ищецът твърди, че до настоящия момент, сумите, дължими по Договора, за които са издадени посочените заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист, не са заплатени от ответника и солидарно задълженото с него лице.

Предвид изложеното, на основание чл. 415, ал. 1 от ГПК ищецът счита, че за него съществува правен интерес да предяви иск за установяване съществуването на вземанията си съгласно издадените по ч. гр. дело № 20255530100861, XI - ти състав по описа на Районен съд - С.З., заповед за изпълнение и изпълнителен лист срещу П. Й. Ч. и Г.Й.Ч..

Моли съда да постанови решение, с което да признае за установено, че П. Й. Ч. дължи на „К.Т.“ АД, следните суми, произтичащи от Договор за кредит «Баланс» за ФЛ № 330-2023/18.09.2024 г. и Погасителен план приложение № 1 към него, заверен с удостоверени подписи с рег. № 17915 от 18.09.2023 г. от Нотариус Д.Н., с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара и нотариално заверен Анекс № 1/21.09.2023 г. към Договора за кредит, заверен с удостоверени подписи с рег. № 18225 от 21.09.2023 г. от Нотариус Д. Н. с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара, присъдени съгласно заповед за изпълнение и изпълнителен лист, издадени по ч. гр. дело № 20255530100861 по описа на Районен съд – Стара Загора, а именно:

- 25 549,48 евро - просрочена главница по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330- 2023/18.09.2023 г.;

- законна лихва върху главница, считано от 20.02.2025 г. до окончателното ѝ изплащане;

- 6 867,08 евро - просрочена договорна лихва, начислена за периода, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.;

- 19 775,32 евро - неустойка за забава, дължима съгласно чл. 5, ал. 7 от Част II от Договора за кредит, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.;

- 10 438,38 евро - еднократна неустойка, дължима съгласно чл. 13, ал. 6 от част II от Договора за кредит;

- 267,64 евро - лихва за забава, дължима съгласно чл. 4, ал. 3 от част II от Договора за кредит, начислена за периода, считано от 08.02.2025 г. до 19.02.2025 г. вкл.;

- 83,98 евро - имуществена застраховка, дължима съгласно чл. 5, ал. 6 и чл. 8, ал. 3 от част II от Договора за кредит;

- 126,38 евро - такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост, дължима съгласно чл. 5, ал. 5 от Договора за кредит;

Моли за присъждане на направените и присъдени в хода на заповедното производство разноси в общ размер на 8 049,74 лева - сторените в заповедното производство разноси на основание чл. 78, ал.1 от ГПК, както следва:

- 2 468,58 лева (две хиляди четиристотин шестдесет и осем лева и петдесет и осем стотинки) - държавна такса;

- 5 581,16 лева (пет хиляди петстотин осемдесет и един лева и шестнадесет стотинки) - заплатено адвокатско възнаграждение, изчислено съгласно Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Моли да бъде осъдена П. Й. Ч. да заплати в полза на „К.Т.” АД разноските по настоящото съдебно производство вкл. разноските за заплатена държавна такса - 2 468,58 лева, както и разноските за заплатено адвокатско възнаграждение за защита от адвокат пред настоящата съдебна инстанция в размер на 6 956,40 лева с ДДС.

С отговора на исковата молба ответникът, чрез своя процесуален представител взема становище, че предявения иск е допустим, но неоснователен.

На първо място излага съображения, че ответницата има качеството на потребител и породилите се между страните облигационни отношения се

регулират от разпоредбите на Закон за кредитите за недвижими имоти на потребители (ЗКНИП), тъй като процесния договор за кредит е обезпечен с ипотeka и попада в приложното поле на чл. 1, ал. 2 ЗКНИП и същевременно не е налице някое от изключенията, визирани в чл. 3 от закона.

Твърди, че насрещната по този иск страна не доказва твърдението си, че договорът за кредит е сключен с оглед нейната дейност като търговец, а не за лични нужди на ответницата, като не доказва плащанията, извършени с тези суми по кредита да са по търговски сделки.

Счита, че Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г и Анекс № 1/21.09.2023г към него е нищожен поради нарушение на разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 8 и т. 9 и чл.29 ал.9, вр. с чл.38 от Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители /ЗКНИП/.

Излага съображения, че на първо място, Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г и Анекс № 1/21.09.2023г към него е нищожен поради нарушение на разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 8 и т. 9 и чл.29, ал.9, вр. с чл.38 от Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители /ЗКНИП/.

Предоставяне на кредит под формата на заем, обезпечен с ипотeka върху недвижим имот, както и от страните по него - физическо лице, което при сключване на договора действа извън рамките на своята търговска, стопанска или професионална дейност, а също и финансова институция по смисъла на чл. 3а, ал. 1 Закон за кредитните институции, предоставяща кредита в рамките на своята търговска дейност, то процесният договор има характеристиките на договор за кредит за недвижим имот, чиято правна уредба се съдържа в действащия Закон за кредитите за недвижими имоти на потребители /ЗКНИП/.

Твърди, че съгласно чл. 38 от ЗКНИП, когато не са спазени изискванията на чл.23, чл. 24, ал. 1, т. 5 - 9 и 11 и чл. 25, ал. 3, договорът за кредит е нищожен.

Счита, че сключеният Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г и Анекс № 1/21.09.2023г към него е недействителен на специалните основания по чл.38 от ЗКНИП. Съгласно чл.38 от ЗКНИП, във връзка с чл.24 ал.1 т.8 от ЗКНИП договор за кредит е нищожен, ако не са посочени приложимият лихвен процент и условията за прилагането му. В случая в Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330- 2023/21/09/2023г и Анекс

№ 1/21.09.2023г към него е посочен променлив лихвен процент, но липсват обаче каквито и да е било условия за прилагането му. Посочва, че визираната неяснота съществено ограничава правата на ответника и е основание за недействителност на Договора за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г и Анекс № 1/21.09.2023Г към него.

На следващо място счита, че процесния договор не отговаря на изискваният на чл. 24, ал. 1, т. 9 от ЗКНИП. Разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т.9 от ЗКНИП сочи, че договорът трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин.

Излага съображения, че годишния процент на разходите следва да включва всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита, както и възнаградителната лихва и се изчислява по специална формула. Спазването на това изчисление, дава информация на потребителя как е образуван размерът на ГПР и общо дължимата сума по договора. В Договор за заем е посочена само абсолютна стойност на ГПР.

Счита, че в настоящия случай не става ясно какво точно е включено в процента на ГПР, освен лихвата, доколкото е предвидена дължимостта на две неустойки, такса и застрахователна премия. Не става ясно дали същите са отразени в ГПР. Не става ясно, изобщо какво все включва в ГПР. Счита, че в случая, в договора за кредит яснота досежно тези обстоятелства липсва.

Твърди, че не са ясни както компонентите, така и математическият алгоритъм, по който се формира годишното оскъпяване на заема. Именно и поради това счита, че Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г и Анекс № 1/21.09.2023г към него е нищожен.

Наред с това твърди, че договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г и Анекс № 1/21.09,2023г към него е нищожен и поради неспазване на разпоредбата на чл.29 ал.9, вр. с чл.24 ал.1 т.8 , вр. с чл.38 от ЗКНИП, а от там и на действителния размер на ГПР, като сумата която се претендира за неустойки в размер на 30 213.70 евро, както и такси и застраховки в размер на 502.33 лева не е включена в ГПР и ГЛП. В договора за кредит е посочен ГПР, но чрез включването на възнаграждението за неустойка

и такси към ГПР и ГЛП, то действителните такива биха нараснали двойно, та дори и повече, с което потребителят е въведен в заблуждение относно стойността на разходите, които ще прави по обслужването на кредита. С предвиждането за заплащане на сумата за неустойка се заобикаля и разпоредбата на чл.29, ал.9 ЗКНИП. Безсъмнено събирането на такива разходи е част от дейността по управление на кредита и следва да са включени в годишния процент на разходите. Съгласно чл.29, ал.1 от ЗКНИП, ГПР по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи, изразени като годишен процент, изчислен на годишна база от общия размер на предоставения кредит.

Счита, че в случая следва да бъде взета предвид и разпоредбата на чл.38 от ЗКНИП, която е приложима за процесното договорно правоотношение.

Тази норма изрично посочва, че когато не са спазени изискванията на конкретни разпоредби от закона, то договърът за потребителски кредит е изцяло недействителен, като между изчерпателно изброените са и тези по чл.24, ал.1, т. 8 и т.9 от ЗКНИП- за определяне на ГПР. Въз основа на това счита, че Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г. следва да се прогласи за недействителен.

В този смисъл посочва съдебна практика.

На следващо място, ответникът оспорва и дължимата лихва и посочения променлив лихвен процент по Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г и Анекс № 1 към него, като противоречащ на добрите нрави на основание чл.26, предл. 3 от ЗЗД. В тази връзка развива подробни съображения и посочва съдебна практика.

Твърди, че процесната клауза за лихва накърнява договорното равноправие между страните, тъй като сумата която ответницата следва да заплати е в размер на 69231.56 евро, като противоречи на добрите нрави и е в разрез с принципа на добросъвестността при договарянето, поради което счита, че същата се явява нищожна. Поради това, че нищожните уговорки не произвеждат никакво действие, посочва, че следва да се приеме, че лихва не е уговорена между страните по процесния договор и такова задължение не е възникнало за представляваното от мен дружество. В тази насока цитира съдебна практика.

На следващо място, счита че клаузата на чл.5 ал.7 от Част II от

Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г. предвиждаща заплащане на неустойка за неизпълнение на задълженията на кредитополучателя по настоящия договор и/или общите условия, продължило повече от 7 дни, в размер на 0,2% върху остатъка от главницата за всеки ден неизпълнение е нищожна.

Освен че размерът ѝ на годишна база от 72% (0,2% x 360 дни) надвишава размера на законната лихва над седем пъти, тя предвижда недопустимо олихвяване на непросрочени задължения, каквато се явява неиздължената главница. Такова съдържание на клаузата, противоречи и на морала и добрите нрави, тъй като неустойката се начислява кумулативно с лихвата по чл. 4, ал. 3 част II-ра и преценена в съвкупност с размер от 72% на годишна база, безспорно надхвърля обезпечителната, обезщетителна и санкционна функции на неустойката, превръщайки я в източник на неоснователно обогатяване.

На следващо място, счита че клаузата на чл.13 ал.6 от Част II от Договорът за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/21/09/2023г предвиждаща заплащането на неустойка при обявяване на кредита за предсрочно изискуем в размер на 20% от дължимата главница, включително и дължимите лихви, такси, разходи и др.

Тоест е начислена неустойка в размер на над 10 000 евро или близо ½ от сумата на отпуснатия кредит.

На следващо място излага подробни съображения във връзка с накърняването на добрите нрави по смисъла на чл.26, ал.1, предл.3 то от ЗЗД.

Моли съда да отхвърли предявените искиове като неоснователни и недоказани.

Претендира направените по делото разноски.

Постъпила е допълнителна искова молба, с която ищецът оспорва изцяло подадения от ответника отговор и прави следните пояснения:

На първо място оспорва твърденията, че ответникът П. Ч. притежава качеството „потребител“ по смисъла на Закона за кредитите за недвижими имоти на потребителите (ЗКНИП), както и че възникналите облигационни отношения между ищеца и ответника се подчиняват на разпоредбите на този закон. Моли да се има предвид, че г-жа П. Ч. няма качеството „потребител“ по Договор за кредит „Баланс“ № 330-2023/18.09.2023 г. Видно от текста на т. 4,

част I на Договор за кредит „Баланс“ № 330-2023/18.09.2023 г., видът и целта на отпуснатия кредит е във връзка и за „търговска дейност“, поради което въпросният договор не може да бъде квалифициран като потребителски, по смисъла на ЗКНИП, тъй като кредитополучателят не притежава качеството „потребител“ по смисъла на §1, т. 20 от ДР на ЗКНИП. Страните изрично са констатирани при сключване на договора, а и кредитополучателят е декларирал същото, че кредитът е отпуснат във връзка с извършване на търговска дейност.

Независимо от горното обстоятелство, отбелязва, че видно от текста на процесния договор, не са нарушени изискванията на ЗКНИП. По-конкретно – спазени са изискванията за определяне и формиране на Годишен процент на разходите (ГПР), съгласно чл. 29 от ЗКНИП и Приложение № 1 към чл. 29, ал. 2 от закона, както и останалите разпоредби на закона, за които счита, че процесуалният представител на ответника бланкетно и неаргументирано твърди, че са нарушени.

На следващо място оспорва твърдението на ответника, че ищцовото дружество не е доказало, че Договорът за кредит „Баланс“ № 330-2023 от 18.09.2023 г. е сключен с оглед осъществяването на търговската дейност от страна на г-жа П. Ч.. Също така оспорва твърдението, че ищецът не е установил и доказал, че извършените плащания от страна на кредитополучателя са били по повод на търговската дейност и сключваните от нея търговски сделки.

На следващо място, подчертава, че ищецът като финансова институция, няма императивно вменено задължение да следи за целевото използване отпуснатите по договора средства, освен ако такова задължение не е предвидено изрично в самия договор. Твърди, че в конкретния случай подобна клауза не е уговорена между страните.

Ищецът оспорва твърдението на ответника, че Договор за кредит „Баланс“ № 330-2023 от 18.09.2023 г. е нищожен поради нарушение на разпоредбите на закона за кредитите за недвижими имоти на потребителите (ЗКНИП). С оглед на подробно изложените по-горе аргументи, счита, че следва да се приеме, че правоотношението между страните не попада в приложния обхват на ЗКНИП. Това е така, тъй като процесният кредит е предоставен с оглед финансиране на търговската дейност на ответника, което

изключва качеството „потребител“. Излага съображения, че дори хипотетично да се приеме, че разпоредбите на ЗКНИП намират приложение, твърдението за нищожност на договора е изцяло неоснователно. Твърди, че при неговото сключване са спазени всички изисквания на цитирания закон, включително и тези, свързани с определянето, формирането и оповестяването на годишния процент на разходите (ГПР) и годишен лихвен процент.

На следващо място, счита че напълно неаргументирано и произволно процесуалният представител на ответника се позовава на нищожност на договора поради неспазване на разпоредбите на чл. 23, чл. 24, ал. 1, т. 5-9 и 11 и чл. 25, ал. 3 от ЗКНИП.

Посочва, че ответната страна поддържа становището, че процесният договор е нищожен поради липса на посочен приложим лихвен процент и условията за неговото прилагане. Счита, че това твърдение е изцяло неоснователно и недоказано, като излага съображения в тази връзка.

Счита че възражението за нищожност е неоснователно, недоказано и следва да бъде оставено без уважение.

Оспорва твърдението на ответника, че договорът за кредит не отговаря на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 9 от Закона за кредитите за недвижими имоти на потребителите (ЗКНИП).

На първо място, счита, че цитираната разпоредба е неприложима към настоящото правоотношение, тъй като сключеният Договор за кредит „Баланс“ № 330-2023 от 18.09.2023 г. е предоставен с оглед финансиране на търговската дейност на ответника, поради което специалната защита по ЗКНИП не намира приложение.

Оспорва твърдението за „нищожност на договора, поради обстоятелството, че уговорената по договора неустойка и застраховка не са включени при изчисляването на годишния процент на разходите и годишния лихвен процент, поради което общата дължима сума била завишена и потребителят бил въведен в заблуждение, било нарушено изискването ГПР да не бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва“. Счита, че това твърдение е необосновано и липсват доказателства за твърдяното заблуждение.

Счита, че от представените доказателства по делото, размерът и начинът

на формиране на ГПР по договора са законосъобразни, отговарят на всички приложими законови изисквания и не могат да обосноват нищожност на договора или на някоя клауза от него. Ето защо възраженията на ответника в тази част счита за неоснователни.

Оспорва твърдението за нищожност на клаузите за уговорения между страните лихвен процент и възнаградителна лихва, поради накърняване на добрите нрави (чл. 26, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД), като излага подробни съображения в тази връзка.

Уточнява, че в рамките на свободата на договаряне по чл. 9 ЗЗД, страните по процесния договор са уговорили неустойка в размер на 0,2% на ден при просрочие на парично задължение. Тази клауза е формулирана с цел да гарантира изпълнението на задълженията на кредитополучателя, да обезщети кредитора за вредите от неизпълнение и да санкционира неизправната страна. Преценката за нищожност поради накърняване на добрите нрави се извършва към момента на сключване на договора, като се отчитат присъщите функции на неустойката - обезпечителна, обезщетителна и санкционна. Твърди, че в случая неустойката е уговорена при ясни и равнопоставени условия, в контекст на търговски договор, при който кредитодателят има легитимен интерес да получава навреме погасителните вноски, които представляват основен ресурс в дейността му.

С оглед на гореизложеното, счита, че възраженията на ответника са неоснователни и недоказани, и моли съда да ги отхвърли като такива, в това число и претендираните разноски и адвокатско възнаграждение.

Постъпил е допълнителен отговор, с който ответникът поддържа, че има качеството на потребител. Съгласно § 1, т. 20 от ДР към ЗКНИП „потребител“ е всяко физическо лице, което при сключването на договор за кредит за недвижим имот действа извън рамките на своята търговска, стопанска или професионална дейност. Твърди, че в случая са налице доказателства, от които се установява, че при сключването на договора кредитополучателят е действал в качеството си на физическо лице и е действал извън рамките на някаква професионална или търговска дейност.

Посочва, че от справка в ТР е видно, че П. Ч. не е регистрирана нито като едноличен търговец, нито като съдружник в търговско дружество, няма деклариран доход от търговска или стопанска дейност.

При това положение посоченото в договора относно предназначението на заемната сума не е достатъчно, за да се приеме, че ответникът извършва някаква стопанска дейност и кредитът е отпуснат за това. В тази връзка счита, че следва да се има предвид и уговорения начин на усвояването му (чл.5.4 от договора), а именно част от заемната сума е предназначена за погасяване на такси и нотариални такси, а основната част -за погасяване на задължения по предходен договор за заем между същите страни. Посочва, че преценени съвкупно тези обстоятелства дават основание да се приеме, че кредитът се предоставя на ответницата за лични нужди, в качеството ѝ на потребител, поради което тя се ползва от потребителската защита.

Посочва, че породилите се между страните облигационни отношения се регулират от разпоредбите на Закон за кредитите за недвижими имоти на потребители (ЗКНИП), тъй като процесният договор за кредит е обезпечен с ипотека и попада в приложното поле на чл. 1, ал. 2 ЗКНИП.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

По делото не е спорно, а и от представените доказателства се установява, че по силата на Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2024 г. и Погасителен план приложение № 1 към него, заверен с удостоверени подписи с рег. № 17915 от 18.09.2023 г. от Нотариус Д.Н., с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара и Анекс № 1/21.09.2023 г. към Договора за кредит, с нотариално удостоверени подписи на кредитополучателите, с рег. № 18225 от 21.09.2023 г. от Нотариус Д.Н., с район на действие РС – С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара, К.Т.“ ООД /с правоприменик „К.Т.“ АД/ предоставило на П. Й. Ч., ЕГН: *****, ипотечен кредит за оборотни средства във връзка с търговска дейност в размер на 25 565 евро. Кредитът е усвоен на два транша, както следва: Първият транш е усвоен на 18.09.2023 г. и е в размер на 2027,34 евро. Вторият транш е усвоен на 25.09.2023 г. и в размер на 23 537,66 евро. Сроктът за погасяване е 180 месеца, с краен срок за издължаване 18.09.2038г., като по силата на Анекс №1/21.09.2023г. падежът на всяка погасителна вноска е 18-то число на съответния месец, до 180 месеца , но не по- късно от 18.09.2038г., в т.ч. 2 месеца гратисен период за плащане по главницата. Видно от приложения

погасителен план, кредитът следва да се изплати на 180 ануитетни вноски, в размер на 526,82евро, като общо дължимата сума по кредитите при погасяване в срок е 95 298,89евро. Уговорен е лихвен процент - променлив ГЛП, формиран от сбора на стойността на 3-месечния EURIBOR + фиксирана надбавка в размер на 20,176%, като независимо от промяната на стойността на променливата част не може да бъде по-малко от 24.00%, ГПР е в размер на е 27,49%.

Кредитът е обезпечен с ипотека върху недвижими имоти, собственост на кредитополучателя П. Й. Ч..

Като солидарен длъжник по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2023 г. се задължил Г.Й.Ч..

Съгласно т.6.3., раздел I от Договора за кредит, крайният срок за издължаване на кредита е 18.09.2038 г.

Не се оспорва, че дължимите по кредита вноски не са плащани своевременно на съответните падежни дати, поради което кредиторът упражнил правото си да обяви целия кредит за предсрочно изискуем на основание в чл. 13, ал. 2, част II от Договора за кредит. Изявлението за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита е връчено на кредитополучателя и солидарния длъжник чрез ЧСИ Г. И. на 08.02.2025 г. (и на двамата адресати), лично. В указания в поканата седемдневен срок задълженията на П. Й. Ч. и Г.Й.Ч. не били погасени, поради което на 20.02.2025 г. „К.Т.“ АД /правоприемник на „К.Т.“ ООД/ депозирало заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК, по което е образувано ч.гр. дело № 861/2025 г. на Районен съд – С.З. и е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК от 11.03.2025г., срещу П. Й. Ч. и Г.Й.Ч. за следните суми: - 25 549,48 евро - просрочена главница по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330- 2023/18.09.2023 г.;

- законна лихва върху главница, считано от 20.02.2025 г. до окончателното ѝ изплащане;

- 6 867,08 евро - просрочена договорна лихва, начислена за периода, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.;

- 19 775,32 евро - неустойка за забава, дължима съгласно чл. 5, ал. 7 от

Част II от Договора за кредит, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.;

- 10 438,38 евро - еднократна неустойка, дължима съгласно чл. 13, ал.6 от част II от Договора за кредит;

- 267.64 евро - лихва за забава, дължима съгласно чл. 4, ал. 3 от част II от Договора за кредит, начислена за периода, считано от 08.02.2025 г. до 19.02.2025 г. вкл.;

- 83,98 евро - имуществена застраховка, дължима съгласно чл. 5, ал. 6 и чл. 8, ал. 3 I от Договора за кредит;

- 126,38 евро - такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост, дължима съгласно чл. 5, ал. 5 от Договора за кредит;

- 2 468.58 лева - държавна такса за заповедното производство;

- 5 581,16 лева - адвокатско възнаграждение за заповедното производство.

В срока по чл. 414, ал.1 от ГПК срещу издадената заповед за незабавно изпълнение, е постъпило възражение от длъжника – П. Ч., поради което кредиторът предявява настоящия установителен иск.

С оглед изясняване на делото от фактическа страна е допусната съдебно – икономическата експертиза, чието заключение не е оспорено от страните и същото се възприема от съда.

От представените доказателства по делото и информацията от счетоводството на ответника, вещото лице е установило, че на основание Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ №330- 2023/18.09.2023г. “К.Т.”АД с ЕИК: 128001319 е предоставило на П. Й. Ч. кредит в размер на 25 565евро е предоставен на два транша: Първият транш е извършен в деня на нотариалното изповядване на договорната ипотека, съгласно условията на т.5.4.1 от договора, предназначен за заплащането на разходите по кредита, в случай, че не са заплатени директно от кредитополучателя в деня на нотариалното изповядване на сделката – нотариални такси, застраховка на обезпечението за първата година, целево по сметката на застрахователя, такса за проучване на финансовото състояние и анализ на обезпеченията: 1 % от размера на разходите за кредит за кредитора, такса за юридическо обслужване преди сключването на договора. Първият транш в размер на 2027,34 евро е усвоен на 18.09.2023г.

Вторият транш е разликата между договорения кредит и преведената сума като първи транш – 23537,66 евро, усвоен на 25.09.2023 г.

Кредитът е усвоен по сметка на кредитополучателя в лева разплащателна сметка, по която се обслужва кредита: с IBAN:BG***** при „Т. б. Д“ АД, съответстваща на посочената в 5.3. от договора. С преводно нареждане, с дата: 25.09.2023г., до П. Ч. от „К.Т.“ АД са платени 46035,66лв. /23537,666 евро/ с основание: усвояване по договор за кредит 330-2023 от 18.09.2023г.

Съгласно осчетоводените суми от ищеца, вземането на „К.Т.“ АД от П. Й. Ч. към 20.02.2025 г. /датата, на която „К.Т.“ АД е претендирало дължимите по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ №330-2023/ 18.09.2023г. и „К.Т.“ АД и анекса към него към него суми с подадено заявление по реда на чл. 417 от ГПК и приложено към него извлечение от счетоводни книги/ е в размер общо 63108,25евро /123429,01лв./, в това число:

Главница: 25549,48евро = 49970,44лв.;

Проср. дог. лихви: 6867,08евро = 13430,84лв. - за периода 18.01.2024-08.02.2025г.;

Неуст.заб.чл.5, ал.7 за периода 18.01.24 - 08.02.25г. - 19775,32евро =38667,16лв.;

Неустойки по чл. 13, ал.6 от договора 10438,38евро = 20415,69лв.;

Лихва за забава,чл.4,ал.3 - 267,64евро =523,46лв. за периода - 08.02.2025 - 19.02.2025г.;

Имуществена застр.,чл.5,ал.6 и чл.8, ал.3 - 83,97евро =164,24лв.

Такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост, чл.5, ал.5 от Договора за кредит – 126,38 евро = 247 лв.

Съгласно осчетоводените суми от ищеца вземането на „К.Т.“ АД от П. Й. Ч. към 14.01.2026г. е в размер общо 65902,70евро /128894,48лв./, в това число:

Главница: 25549,48евро = 49970,44лв.;

Проср. дог. лихви: 6867,08евро = 13430,84лв. - за периода 18.01.2024 - 08.02.2025г.;

Неуст.заб.чл.5, ал.7 за периода 18.01.24 - 08.02.25г. - 19775,32евро =38667,16лв.;

Неустойки по чл. 13, ал.6 от договора 10438,38евро = 20415,69лв.;

Лихва за забава,чл.4, ал.3 - 267,64евро =523,46лв. за периода 08.02.2025 - 19.02.2025г.;

Имуществена застраховка ,чл.5,ал.6 и чл.8, ал.3 - 83,97евро =164,24лв.
Такса за връчване на покана за предср. изискуемост, чл.5, ал.5 от договора за кредит 126,38евро =247,19лв.;

Лихва в размер на зак. лихва за забава от датата на входиране на заявлението в съда 20.02.2025 г. до 14.01.2026 г. - 2 794,45евро, съответно 5465,47лв., по данни от счетоводната система за нейното начисляване /изчисляване/:

Съгласно предоставената информация от ищеца за вида и компонентите разходи, включени в годишния процент на разходите /ГПР/ по процесния договор за кредит, вкл. лихви, неустойки, такси и др.:

В годишния процент на разходите (ГПР) по кредит на П. Ч., съгласно Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2023 г., се включват:

а) разходите за лихви, изчислени за срока на кредита - при размера на тримесечния EURIBOR при подписване на договора, плюс фиксирана надбавка, но не по-малко от размера на договореното в Част I, т.7 от договора за кредит, които разходи за лихви са в общ размер 69 231.56 евро.

б) такса за осъществени правни и фактически действия, преди сключване на договора за кредит, в размер на 153.39 евро;

в) такса за проучване на финансовото състояние и анализ на обезпеченията, в размер на 1% от размера на разрешения кредит или 255.65 евро

г) разходите за ежегодна застраховка на недвижимия имот - обезпечение по Кредита в размер на 0.10% от приетата пазарна оценка на имота или 93.29 евро.

Следва да се има предвид, че в ГПР по кредита на П. Ч., съгласно Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2023 г., не са включени:

а) всички видове разходи, които Кредитополучателят/Солидарният длъжник заплаща при неизпълнение на задълженията си по настоящия договор, в т.ч. лихви за забава, неустойки, такси и др.;

б) таксите и другите разходи, свързани с учредяване/вписване на обезпеченията по кредита;

в) обезщетение за предсрочно погасяване, дължима съгласно т. 11.2 от настоящия Договор.

Съгласно процесния Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330- 2023/ 18.09.2023г, размерът на ГПР в процентно съотношение е 27,49%, преизчислен 27,4697%, като при преизчисляването като отрицателен паричен поток е включена посочената в договора чиста сума за получаване в размер на 25565,00€, а като положителен паричен поток - месечните вноски платими от кредитополучателя, чиито сбор е равен на 95298,89€, съответстващ на посочената общо дължима сума в погасителния план към договора, при период от време - отрицателните и положителните парични потоци отнесени за периода на договора за кредит /от 18.09.2023г. - дата на първо усвояване до 18.09.2038г. - с включени 180 падежа на конкретна дата на всяка вноска/.

Съгласно предоставената информация от ищеца за вида и размера на компонентите, включени в „общия разход по кредита“ по процесния договор за кредит, в „общия разход по кредита“ са включени следните компоненти:

а) такса за осъществени правни и фактически действия, преди сключване на договора за кредит, в размер на 153.39 евро;

б) такса за проучване на финансовото състояние и анализ на обезпеченията, в размер на 1%от размера на разрешеня кредит или 255.65 евро;

в) разходите за ежегодна застраховка на недвижимия имот - обезпечение по Кредита в размер на 0.10% от приетата пазарна оценка на имота или 93.29 евро;

г) разходите за лихви, изчислени за срока на кредита - при размера на тримесечния EURIBOR при подписване на договора, плюс фиксирана надбавка, но не по-малко от размера на договореното в Част I, т.7 от договора за кредит, които разходи за лихви са в общ размер 69 231.56 евро.

Съгласно чл.5, ал.7 от Договора за кредит, при забава на плащанията на дължимите погасителни вноски или други задължения по договора за кредит, продължила повече от 5 дни от датата на падежа, за срока на забавата, считано от първия ден се дължи неустойка в размер на 0,2% на ден върху остатъка по

главницата за всеки ден забава и е дължима заедно и независимо от лихвата по т.7 от част I.

Неустойката за забава по чл.5, ал.7 от Договора за кредит, изчислена в размер на 0,2% на ден забава върху просрочените суми /с настъпил падеж/, считано от датата на просрочието за всяка просрочена сума до датата на обявяване на предсрочната изискуемост по кредита е в размер на 19775,32 € - 38 677,16лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Между страните е сключен договор за заем, обезпечен с договорна ипотека върху недвижим имот, собственост на кредитополучателя. С оглед твърдението, че кредитът е отпуснат във връзка с търговската дейност на ответницата, преценката относно приложимия към кредитното правоотношение закон предполага установяване дали ответницата е действала в качеството си на търговец (т.е. заемът е за бизнес нужди) или като обикновен потребител, тъй като това определя дали ще се прилагат търговскоправните норми или защитните норми на потребителското право.

Съгласно дадената в § 1, т. 20 от ДР към ЗКНИП легална дефиниция, „потребител“ е всяко физическо лице, което при сключването на договор за кредит за недвижим имот действа извън рамките на своята търговска, стопанска или професионална дейност. Дружеството-кредитодател не ангажира доказателства относно твърденията си, че при сключването на договора кредитополучателката е действала в качеството си на управител на свои фирми, нито че развива стопанска дейност, във връзка с която е взела кредита. Доколкото при извършените служебни справки Търговския регистър и регистър БУЛСТАТ не се установява ответницата да е регистрирана като ЕТ, нито да участва в управителен орган на юридическо лице или да развива някаква друга стопанска дейност, се налага категоричен извод, че при сключването на договора П. Й. Ч. не е действала в рамките на своя търговска или професионална дейност, а като потребител и договорът е сключен за потребителски цели. Ето защо, като заемател по договора, ищцата има качеството на "потребител" по смисъла на § 1, т. 20 от ДР Закон за кредитите за недвижими имоти и това е приложимия към договора закон.

От извършената от съда проверка на съдържанието и формата на

договора за кредит не се установява нарушение на императивните изисквания на чл. 23, ал. 1, чл. 24, ал. 1, т. 1 – 9 и 11 и чл. 25, ал. 3 от ЗКНИП. Договорът е сключен в писмена форма, с изискуемото в чл. 24 от ЗКНИП съдържание. Приложен е погасителен план, съгласно чл. 27, ал. 1, т. 7 от ЗКНИП. В т. 7 от договора е посочен лихвения процент, който е променлив, в размер на 24.00 % (двадесет и четири процента), формиран от сбора на стойността на 3 (три) месечния EURIBOR плюс фиксирана надбавка в размер на 20.176 % (двадесет цяло сто седемдесет и шест хилядни процента). Посочени са условията за прилагането на лихвения процент, включително информация за последиците за потребителя, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент, което е в съответствие с чл. 24, ал. 1, т. 8 от ЗКНИП.

Посочен е годишният процент на разходите по кредита /27 %/ заедно с подробна информация за всички разходи, включени в общите разходи по кредита за кредитополучателя /т.8 от Договора/, съгласно чл. 24, ал. 1, т. 8 от ЗКНИП. Съгласно императивната разпоредба на чл. 29, ал. 9 от ЗКНИП, ГПР не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. В настоящия случай, предвид уговорения между страните размер на ГПР, основен компонент в който е договорната лихва, това изискване е спазено – същият не надвишава пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и в чуждестранна валута, определена с постановление на Министерския съвет, което към момента на сключване на договора е 67,65 %. (законната лихва към септември 2023 г. е в размер на 13.53% годишно – ОЛП на БНБ 3,53 % + 10 процентни пункта). В договора е посочен реален годишен процент на разходите по кредита заедно с подробна информация за всички разходи, включени в общите разходи по кредита за потребителя.

С оглед изложеното съдът намира, че в настоящия случай са спазени законовите изисквания на горепосочените разпоредби и в тази връзка не е налице недействителност на процесния договор по смисъла на чл. 38 от ЗКНИП.

В практиката си ВКС приема, че противоречаща на добрите нрави е уговорка, предвиждаща възнаградителна лихва, надвишаваща трикратния размер на законната лихва, а за обезпечени кредити - двукратния размер на

законната лихва (в този смисъл решение № 906 от 30.12.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1106/2003 г., II г. о., Определение № 527 от 9.06.2022 г. на ВКС по гр. д. № 151/2022 г., III г. о., ГК. Решение № 378/18.05.2006 г. по гр. д. № 315/2005 г. на ВКС, 2-ро г. о.; Решение № 1270/09.01.2009 г. по гр. д. № 5093/2007 г. на ВКС, 2-ро г. о.; Определение 901/10.07.2015 г. по гр. д. № 6295/2014 г. на ВКС, 4-то г. о и др.) Действително уговорената годишна лихва от минимум 24% да е доста висока, с оглед възприетия от касационната ни инстанция съизмерител на договорната лихва – законната лихва, в случая клаузата за уговарянето на възнаградителната лихва не противоречи и на морала, като прекомерна. Клаузите относно определянето на лихвения процент, както и методиката за изчисляване на променливия компонент тримесечен EURIBOR, са ясни и напълно разбираеми за потребителя, без да поставят промяната на лихвата съобразно едноличната преценка на кредитора. Промяната на възнаградителната лихва е обвързана с изменението на индекс EURIBOR, представляващ средният лихвен процент, публикуван от Европейската банкова федерация в Брюксел, Белгия, по който се предлагат междубанковите срочни депозити в евро в зоната на Европейския валутен съюз от една първокласна банка на друга, калкулиран в 11. 00 ч. централно европейско време, като формирането и промяната на индекса са извън компетентността на ищеца.

За нищожни, като противоречащи на добрите нрави, следва да бъдат приети оспорените от ответника клаузи на чл. 5, ал. 7, част II и чл. 13, ал. 6, част II от Договора за кредит.

Съгласно чл. 5, ал. 7, част II от Договора за кредит, която при забава на плащанията на дължимите погасителни вноски или други задължения по Договора за кредит, продължила повече от 5 дни от датата на падежа, за срока на забавата, считано от първия ден се дължи неустойка за забава в размер на 0.2 % на ден върху остатъка по главница за всеки ден забава. Неустойката за забава се дължи заедно и независимо с лихвата по т.7 от част I от Договора за кредит.

Съгласно чл. 13, ал. 6, част II от Договора за кредит, при обявяване на кредита за предсрочно изискуем, Кредитополучателят дължи еднократна неустойка в размер на 20 % върху цялото непогасено задължение, вкл. непогасените главница и договорна лихва, евентуално начислена наказателна

лихва и други обезщетения, такси, разходи и задължения по кредита.

Съгласно чл. 4, ал. 3, част II от Договора за кредит, в случай на предсрочна изискуемост върху цялото непогасено задължение, вкл. непогасените главница и договорна лихва, евентуално начислена неустойка за забава по чл. 5, ал. 7, част II от Договора за кредит и други обезщетения, такси, разходи и задължения по кредита, се начислява лихва в размер на законната лихва за забава - ОЛП плюс 10 /десет/ процента пункта годишно, от момента на настъпване на предсрочна изискуемост до пълното погасяване на кредита.

Видно от клаузата на чл. 5, ал. 7, част II от Договора за кредит при забава се предвижда неустойка, чийто размер на годишна база от 72% (0, 2% x 360 дни) надвишава размера на законната лихва над седем пъти. Освен това, тя предвижда недопустимо олихвяване на непросрочени задължения, каквато е неиздължената главница (клаузата предвижда начисляване на неустойката върху целия размер на главницата). Такова съдържание на клаузата, противоречи и на морала и добрите нрави, тъй като неустойката се начислява кумулативно с лихвата по чл. 4, ал. 3 част II-ра и преценена в съвкупност с размер от 72% на годишна база, безспорно надхвърля обезпечителната, обезщетителна и санкционна функции на неустойката, превръщайки я в източник на неоснователно обогатяване.

Съгласно чл. 43, ал. 1 ЗКНИП, при забава на потребителя кредиторът има право на обезщетение за забава само върху размера на просрочената сума за времето на забавата. В случая за едно и също неизпълнение - забава в заплащането на погасителните вноски по кредита, са предвидени кумулативно три санкции - неустойка по чл. 5, ал. 7, част II от Договора в размер на 0,2% дневно, неустойка по чл. 13, ал. 6 част II-ра от Договора в размер на 20% върху цялото непогасено задължение, включително непогасени главница, договорна лихва, начислена наказателна лихва и други обезщетения, такси, разходи и задължения по кредита и със лихва в размер на законната лихва за забава върху цялото непогасено задължение, вкл. непогасените главница и договорна лихва, евентуално начислена неустойка за забава и други обезщетения, такси, разходи и задължения по кредита. Кумулативното им прилагане води до начисляване на значителни по размер суми, които не съответстват на претърпените от търговеца вреди и по този начин би се

стигнало до заплащане на необосновано висока неустойка по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 5 и т. 19 от ЗЗП, което от своя страна би довело до неоснователно обогатяване на кредитора. Така с предвиждането за едно и също неизпълнение на три различни и едновременно дължими санкции безспорно се надхвърля обезпечителната и обезщетителна функция на неустойката и се накърняват добрите нрави и справедливостта по смисъла на чл. 26, ал. 1, пр. трето от ЗЗД и безспорно клаузи на чл. 5, ал. 7, част II и чл. 13, ал. 6 част II-ра от договора са нищожни. Породи нищожността на тези уговорки, следва да се приеме, че те не са произвела действие от момента на тяхното уговаряне.

По делото е установено неизпълнението в срок на задълженията по договора за кредит, настъпването на условията за предсрочна изискуемост и обявяването надлежно на длъжника на предсрочната изискуемост. Размерът на неплатените задължения по договора са установени от съдебно-счетоводната експертиза и същите са следните: Главница: 25549,48 евро (49970,44лв.); просрочена договорна лихва: 6867,08евро (13430,84лв.) за периода 18.01.2024 г. - 08.02.2025 г.; Лихва за забава, чл. 4,ал. 3 - 267,64евро (523,46лв.) за периода - 08.02.2025 - 19.02.2025г.; Имуществена застраховка по чл.5,ал.6 и чл.8, ал.3 - 83,97евро (164,24лв.) и такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост, чл.5, ал.5 от Договора за кредит – 126,38 евро (247 лв.).

Предвид гореизложеното съдът намира, че следва да признае за установено по отношение на П. Й. Ч., че дължи на „К.Т.” АД, следните суми, произтичащи от Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2024 г. и Погасителен план приложение № 1 към него, заверен с удостоверени подписи с рег. № 17915 от 18.09.2023 г. от Нотариус Д.Н., с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара и нотариално заверен Анекс № 1/21.09.2023 г. към Договора за кредит, заверен с удостоверени подписи с рег. № 18225 от 21.09.2023 г. от Нотариус Д.Н. с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара, присъдени съгласно заповед за изпълнение и изпълнителен лист, издадени по ч. гр. дело № 20255530100861 по описа на Районен съд – С.З., а именно: 25 549,48 евро - просрочена главница по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330- 2023/18.09.2023 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 20.02.2025 г. до окончателното й изплащане; 6 867,08 евро - просрочена договорна лихва, начислена за периода, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.; 267,64 евро - лихва за забава,

дължима съгласно чл. 4, ал. 3 от част II от Договора за кредит, начислена за периода, считано от 08.02.2025 г. до 19.02.2025 г. вкл.; 83,98 евро - имуществена застраховка, дължима съгласно чл. 5, ал. 6 и чл. 8, ал. 3 от част II от Договора за кредит; 126,38 евро - такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост, дължима съгласно чл. 5, ал. 5 от Договора за кредит, **като отхвърли исковете по чл. 92 ЗЗД** за сумата 19 775,32 евро - неустойка за забава, дължима съгласно чл. 5, ал. 7 от Част II от Договора за кредит, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г. и сумата 10 438,38 евро - еднократна неустойка, дължима съгласно чл. 13, ал. 6 от част II от Договора за кредит, **като неоснователни и недоказани.**

По отговорността за разноски:

С решението по установителния иск съдът се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, съгласно т. 12 от Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК на ВКС.

Съгласно чл.3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Р. Б. (ЗВЕРБ), решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и Регламент (ЕС) 2025/1409 на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2866/98 по отношение на валутния курс към еврото за България, към настоящия момент официална парична единица е евро, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, присъдените суми следва да се превалутират по правилата на чл. 12-13 от ЗВЕРБ, тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

В настоящия случай по ч. гр. д. № 861/2025 г. по описа на Районен съд – С.З., „К.Т.” АД са заплатили държавна такса в размер на 2468,58 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 5581,16лв., или в общ размер на 8 049,74 лв. с равностойност 4 115,77 евро.

С оглед изхода на делото П. Й. Ч. следва да заплати на „К.Т.” АД направените разноски по ч. гр. д. № 861/2025 г. по описа на Районен съд – С.З. в размер на 2 140,20 евро.

В настоящото производство, „К.Т.” АД е направил следните разноски: държавна такса в размер на 2468,58 лв., с равностойност 1 262,16 евро, 385,60 евро - депозит за съдебно – счетоводна експертиза и адвокатско възнаграждение 3556,75 евро, или в общ размер на 5 204,51 евро.

Съобразно уважената част от исковете П. Й. Ч. следва да заплати на „К.Т.” АД сумата 2 706,35 евро - разноски в настоящото производство.

От представените по делото доказателства се установява, че на ответника е предоставена безплатна правна помощ по реда на чл. 38, ал. 2 ЗАДВ. С оглед постановеното решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС при определяне на размера на дължимото адвокатското възнаграждение по своя преценка, съдът следва да се съобрази с фактическата и правна сложност на делото, обемът на осъществената правна защита, както и броя на проведените съдебни заседания. Съобразно посочените критерии адвокатското възнаграждение на представляващия ответника адв. М. В. Недялков следва да бъде определено в размер на 6 600 лв. с ДДС, с равностойност 3 374,52 евро.

С оглед изхода на делото „К.Т.” АД следва да заплати на адв. М. В. Недялков адвокатско възнаграждение за осъщественото представителство на П. Й. Ч. в размер на 1 417,30 евро с ДДС.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на П. Й. Ч., с ЕГН *****, с адрес: гр. С.З., ул. *****, че дължи на „К.Т.” АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., *****, следните суми, произтичащи от Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330-2023/18.09.2024 г. и Погасителен план приложение № 1 към него, заверен с удостоверени подписи с рег. № 17915 от 18.09.2023 г. от Нотариус Д.Н., с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара и нотариално заверен Анекс № 1/21.09.2023 г. към Договора за кредит, заверен с удостоверени подписи с рег. № 18225 от 21.09.2023 г. от Нотариус Д.Н. с район на действие РС - С.З. и рег. № 181 в Нотариалната камара, присъдени съгласно заповед за изпълнение и изпълнителен лист, издадени по ч. гр. дело № 20255530100861 по описа на Районен съд – С.З., а именно: **25 549,48 евро - просрочена главница** по Договор за кредит „Баланс“ за ФЛ № 330- 2023/18.09.2023 г., **ведно със**

законната лихва върху главницата, считано от 20.02.2025 г. до окончателното ѝ изплащане; 6 867,08 евро - просрочена договорна лихва, начислена за периода, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г.; 267,64 евро - лихва за забава, дължима съгласно чл. 4, ал. 3 от част II от Договора за кредит, начислена за периода, считано от 08.02.2025 г. до 19.02.2025 г. вкл.; 83,98 евро - имуществена застраховка, дължима съгласно чл. 5, ал. 6 и чл. 8, ал. 3 от част II от Договора за кредит; 126,38 евро - такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост, дължима съгласно чл. 5, ал. 5 от Договора за кредит, като **ОТХВЪРЛЯ исковете по чл. 92 ЗЗД за сумата 19 775,32 евро - неустойка за забава, дължима съгласно чл. 5, ал. 7 от Част II от Договора за кредит, считано от 18.01.2024 г. до 08.02.2025 г. и сумата 10 438,38 евро - еднократна неустойка, дължима съгласно чл. 13, ал. 6 от част II от Договора за кредит, **като неоснователни и недоказани.****

ОСЪЖДА П. Й. Ч., с ЕГН *****, с адрес: гр. С.З., ул. *****, да заплати на „К.Т.” АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., *****, направените разноски по ч. гр. д. № 861/2025 г. по описа на Районен съд – С.З. в размер на 2 140,20 евро.

ОСЪЖДА П. Й. Ч., с ЕГН *****, с адрес: гр. С.З., ул. *****, да заплати на „К.Т.” АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., *****, сумата 2 706,35 евро - разноски в настоящото производство.

ОСЪЖДА „К.Т.” АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., *****, да заплати на адв. М. В. Недялков от АК-Пловдив, с адрес на кантората: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 81, ет. 3, ап. Б, адвокатско възнаграждение за осъщественото представителство на П. Й. Ч. в размер на 1 417,30 евро с ДДС.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Пловдивския апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – С.З.: _____